

RENOUACIÓ

SETMANARI REPUBLICÀ CATALÀ

Preus de subscripció

Un mes, 50 cènts. Número solt, 10 cènts.

Anuncis, Intercal·lats i Remitits

Preus convencionals

Els treballs se publiquen baix la sola i única responsabilitat dels autors. No's retornen originals

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER D'EN PRIM, 201

Tots els treballs són de reproducció lliure, indicant tant sols la procedencia

FÀBREGAS I RECASENS

Telèfon per a conferències: A. 3453

BANQUERS

Direcció telegràfica i telefònica: FÀBRECA

RAMBLA DELS ESTUDIS, 4 • BARCELONA • TELÈFON A. 2248

Compra i venda, al comptat i a plaços, de Valors nacionals i estrangers de cotització corrent :: Descompte i negociació de Cupons i Títuls amortitzats :: Comptes de Valors :: Custodia de Valors :: Compra i venda, al comptat i a plaços, de Paper sobre l'estranger :: Giro :: Canvi d'or i bitllets estrangers :: comptes corrents a disposar a la vista i a plaços, amb interessos :: Infornacions financeres :: Sotscripcions a emprèstits
Reposició de fulles de Cupons. &. &. :: Escrupulosa execució de les ordres que's confereixen a aquesta casa

Representant a Granollers: **FERRÁN PALAU (banquer) SANT ROC, 10**

Als demòcrates d'El Demòcrata Quatre paraules

Vostès m'ensenyaran de tàctica i d'hipocresies polítiques; vostès saben fer eleccions i alabar quan és hora i atacar quan és temps; vostès me donaran la mà, pegant-me amb l'altre i sabran enfadar-se quan creguin convenient; vostès practicaràn la democràcia en major o menor escala (quins termes tant comercials!) i tindran unes idees tant acomodaticies a les circumstancies com els sigui necessari.

Jo, solament puc dir-los que tot ho dic tal com ho penso i que la meua ploma va guiada sempre pel pensament i no per les conveniencies.

Nosaltres, els joves de poca experiència i gens de diplomacia, expressem les nostres idees nues, com les concebim, sense posar vestimentes ni atenuants als pensaments, per aspres que siguin, i a vostès — ens ho va dir el seu cabdill senyor Torras — no'ls agraden les estridencies dels que demanen a crits perquè en veu baixa ningú'ls escolta.

Vaig dir en «Els homes funestos»:

«El dia que amb llur astucia de

guineu descobreixen a un que, pel seu talent o pel seu valer pot ajudar-los, li diuen si vol anar amb ells. Si l'interrogat té un xic de vergonya i creu com un rebaix el servir al caciquisme que no sent i els contesta que no, allavors ells, els liberals, els honrats i els que li diuen amic, li declaren el pacte de la gana i procuren empresonar-lo amb llurs tentaculs de pop asquerós.»

I això que deia, parlant dels homes funestos d'aquesta vila, ho puc repetir are, ajudat per l'experiencia agafada.

I, per a acabar, gracies dels seus concells.

Fassin el seu camí. Are que manen; treballin per Granollers, ja que'ls volen lliure; més fàstic me fan els d'«Acció Granollerina» pel seu silenci acusador.

Jo ja crec que van per a regularitzar l'administració, però si's diuen liberals, fassin-ne més: deixin els procediments caciquistes, encare que siguin aquests els que'ls fassin viure.

ESTEVE SARROCA

ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL

MOMIES

El nom que encapsala aquestes ratlles s'és nom d'inamobilitat absoluta, d'etern pessimisme, d'un híbrid *laissez faire*; çò és, una política personal, de conxorxes, baixes passions; en fi, de petites miseries, no d'ideals. Els homes que representen aquesta política, que amb el temps se n'ha de perdre la mena, passen per aquest món, abstrets, fent poca cosa o res de profit, indiferents, sense pena ni gloria, fruit sols d'embrollar la vida progressiva dels pobles.

Es inútil demanar que donin solució a certs problemes polítics, econòmics i socials, puix el centralisme'ls atrau i s'obliden del poble que neixen i de l'humanitat tota, per a organitzar — això sí, a meravella — son caciquisme, que irradia de Madrid amb sos tentaculs de pop asquerós i fa presa a tota la nació, fent impossible tota lluita per la renovació, encare que sovint la veu honrada de les joventuts fendeixi l'aire amb crits desesperants de revolució.

I, girant els ulls al nostre poble, veiem que no ha variat; són, els que avui ens governen, iguals als d'ahir: eternes momies, desferres d'un caciquisme vell, absolut, que s'imposa al nostre poble; pobres lacais de Madrid que sols senten la vanitat que en sí porta'l nomenament del càrrec que ocupen per representar una política negativa, com ells mateixos, sense esperit ni pensament propis, no podent lliurar-se de les trabes a que'ls esclavitzan'l mateix centralisme, que converteix fins als homes conscients i joves en els polítics més funestos dels pobles.

Perquè encare que'ls nostres polítics d'avui s'anomenin liberals demòcrates, han de

Bar La Bohemia

d'en

Esteve Julià

Refrescos : Pastes : Begudes
Vermouth a 15 céntims

Classes immillorables

Establiment predilecte de la joventut i
els sportmans

17 . CARRER DE LA PALMA : 17

Consultori per a enfermetats dels nens i medecina en general

de

Ramón Coma i Roca

Metge forense

Ex alumne intern dels Hospitals i de la
Facultat de Medecina

Carrer de Sant Roc, 14, 1.er

Hores: de 11 a 1 i de 7 a 8

Café i Restaurant

de la

Estació de M. Z. A.

a càrrec de

Manuel Argemí

Se serveixen coberts des de 2 50 pessetes
Vins i licors de totes classes

Servei a domicili : Preus convencionals
Serviment esmerat a l'arribada dels trens

VENDA DE GEL

en tot temps de l'any

tenir en compte la religió de l'Estat; continúa'l mateix pressupost per al clero, la mateixa assistència a les processons, els mateixos consubornis en les eleccions amb tots els elements que siguin factibles per a la victòria, anc que siguin carlins i s'hagin de subvencionar. després, les escoles per frares.

I què diràn, aquests senyors, després, si per tot arreu escolten dir, en la nostra vila, que ells són els homes funestos i que l'administració és deficient i que existeix el mateix desordre i organització en tots els serveis municipals, començant per les oficines de casa la vila.

Els culpables de tot això, anem per parts, són, al nostre entendre, primer, els regidors de la oposició, aquestes momies que no donen fè de vida al no assistir a les sessions i que amb llur veu fiscalitzadora, si fos una oposició popular, evitaria aquests mals i faria feina positiva.

Aquests, per manca de valor moral, puix que si ells governessin, serien pitjors que'ls de avui, ho critiquen tot des de les taules de café o des del Centre de conspiracions, perdent així el coneixement de la dignitat del càrrec que llurs electors oferiren perquè assistissin a les sessions i interessin al poble de quant fos fet a espatlles seves, portant així llur granet de sorra a l'obra redemptora de la desballestada administració municipal.

Per lo vist, el remordiment que tenen aquests senyors de representar una política, causa de l'ensorrament de l'administració, motiva la vergonya i afront que senten al trepitjar la Casa de la Vila, i prefereixen resar a casa seva, fent el joc del pillo, mantinent a quatre ganduls, els salta-taulells del partit, que'n viuen i conserven el caliu de conxorxes entre els botiguers que indirectament s'han lligat amb aquest caciquisme i que quan s'han donat compte i han volgut deslliurar-se'n no hi han sigut a temps.

Es de doldre que l'ex quefa no hagi almenys espurgat i separat de vora séu, als tipus vividors que indignament s'aprofiten d'ell i el mal aconsellen, en perjudici de Granollers; i pot ser aleshores ell seria un altre.

Momies són també'ls de la política lliberal-curlina, entronitzada per una majoria que segeix amb els mateixos defectes de sempre en la administració, fent repartos d'estira i aflui-xa i seguint el mateix desconcert en l'organització de tots els serveis, puix ens consta que s'ha citat a amics nostres a pagar paperetes de reparto ja pagades, i a l'anar a reclamar, tot-

hom s'ha excusat, no podent treure l'entrellat d'aïtal desgavell municipal. Està molt bé que l'ajuntament siga inflexible amb el cobrament dels tributs, però no fins a l'extrem de citar també a l'embarg a gent que són acreedors de l'ajuntament i que, per lo tant, se'ls deu una major quantitat, resultant joh, paradoxal embargat el mateix paper municipal, ja que al gún d'aquests ha donat, en pagament, làmines del municipi. Aquest absolutisme podria existir si els metges, mestres, empleats, particulars, etc, cobressin puntualment el què'ls debita l'ajuntament, però estant en descobert és lògic que aquests no puguin pagar les càrregues municipals que a proporció'ls toquen de reparto.

Es de pensar, també, que amb un pressupost de 200.000 pessetes de passo, n'hi hà per a fer economies i dedicar quelcom a millores de la població; puix a excepció de les acerres, que és una cosa imprescindible, natural i encare sols d'un treç de carrer, no veiem que s'hagin portat a cap millores que, com la d'alguns locals públics, entre ells l'Escorxador, menacen ensorrar-se.

Es hora ja, senyors demòcrates, d'actuar no de nom, sino de fets i de fer prevalèixer l'equitat i la justícia en tots els assumptes i publicar el vostre estat de comptes, si no voleu que us molestin anomenant vos homes funestos iguals als d'ahir que us precediren i que perquè ells no reincideixin i tornin a escalar el poder, nosaltres ens disposem a tot per al bé de Granollers.

V. TURU

Al company que'ns deixa

L'amic Sarroca ens ha deixat. Ha hagut de deixar-nos. Ben clarament ja diem tots plegats lo molt que'ns dol el séu allunyament, en la nota amb que'n donem compte.

Més, jo, amic séu de l'ànima, que conec a fons la seva manera de pensar, que he admirat la seva fè i que'm té guanyada la seva esperança sens límits, vui dir-li quatre ratlles, apart aprofitant el beneplàcit de l'amic director, que també l'admira.

Amic meu: ens has deixat; però sé bé que estàs amb nosaltres.

Avui t'allunyes d'aquest poble d'imbècils que dóna vida a la tirania, que empara el caciquisme, que's doblega perquè l'esplotin i que és prou llec per a no saber acollir-se al què significaria la seva salvació.

Jo sé bé que vindrà un dia que compadiràs a aquest poble, infestat de tot; que la teva constància i els teus entusiasmes, que no hauràn mimvat gens, faràn que tornis a ell per a arrencar-ne tot lo malà que are te'n allunya.

Quan tornis, compta amb nosaltres. Pensa que darrera teu no hi farem falta, ja que solament tú, tú, que'l téu saber i la teva valentia — que ja de petit te fan gran — seràs el cridat a desempellar nos d'aquesta gent hipòcrita, d'aquesta herba dolenta que, no poden-te contagiar, vol matar-te, per la por que té, tot just quan te veu créixer, de que ets i seràs molt millor que ella.

AMADEU BARBANY

AIGUA FORTS

XVII

ADEUSSIAU! — Me'n vaig. Millor dit, fujo d'aquest poble, ja tip de pintar quadros ensopits, sense vida ni llum; quadros grisos; plens de núvols i de matiços grocs, d'un color de cementiri.

Adeussiau, lliberals, botiguers i joves! Sou la trilogia social d'aquesta vila amorfa i jo, a l'intentar pintar-vos me creia descobrir les arrels d'aquest ensopiment rural que aclapara les voluntats i adorm els cervells.

Fujo a un altre poble on pugui gastarme, en els séus paisatges alegres d'abigarrats matiços, tot l'assortit de colors llampants que tinc per a encetar.

Doneu expresions a en Torras, el diputat d'última hora; a en Barangé, el pobre cacic que pateix un lastre que arrocega pels séus pecats; a en Tardà, que un dia'l veurem per ciutat, si'm donen permís; a en Bassas, l'etern orfeoner que amb el temps serà concejal; a en Vilatorra, aquell lliberal que vota als carlins quan li diuen; al busca-raons, que m'ha encomanat el mal, i doneu-ne a tots els altres que'm descuido per por d'acabar la tela.

— Maria, prepare'm la maleta, que marxol!...

— Ahont và?

— Encare no ho sé. Vaig esverat, fugint de aquest poble. Vaig a pintar quadros a sòu, canviant la realitat dels paisatges; perquè això de fer «Aigua forts» sincers només dóna disgustos.

Si el que paga, diu que és groc, ho pintaré groc; encare que ho vegi verd.

Me vui casar i necessito diners. Ah! L'amor ens fa fer moltes coses, Maria!

Adeussiau, granollerins! Fins un altre dia. Estic segur que si torno, dintre un temps llunyà, encare us trobaré barallant-vos per un Baté, sense haver-vos adonat encare de la bellesa d'aquests camps del Vallès, plens d'abundor i ufana, ni de la magnificència d'una posta de sol, darrera les serralades que us envolten, enclotant vos.

XIXU

NOVES

L'ESTEVE SARROCA ENS DEIXA. — *El nostre entranyable amic, amb aquest número es despedeix de nosaltres.*

Quan va notificar nos aquesta decisió, vàrem sentir una impressió molt dolorosa.

Força molt superior a la seva voluntat haurà de decidir-lo a ell — sempre ple d'entusiasmes i amor per la nostra causa — a deixar-nos sense'l seu valió concurs.

Al preguntar-li per les causes d'aquest acte, què's proposava, va torbar se un xic, abans de contestar, fins que, prè de la més profunda emoció, ens digué:

— Us deixo. Perdoneu-me; però no dubteu del meu entusiasme. En tinc més que quan vàrem començar la nostra obra. I dic que'n tinc més, perquè veig que la nostra obra té enemics en el nostre poble que la combaten valent-se de tots els medis. I quan una obra té enemics, en el nostre poble, senyal que és bona.

Seguiu'l camí que emprenguérem tots plegats al començar.

Poseu les vostres belles ideologies per sobre de tots els convencionalismes i sempre'm tindreu al costat vostre.

Si avui me separo de vosaltres, és per la meua falta d'independència; obligat per causes agenes a la meua voluntat, que està amb vosaltres.

Pot ser un altre dia tornaré, sense haver sentit defallir l'entusiasme per la nostra santa causa.

Aquesta esperança és l'única que m'alenta al donar-vos comiat, sentint els vostres mateixos anhels...

Sentim molt de debò la separació del nostre entusiasta i intel·ligent company; però creiem que tant amb nosaltres, com lluny de nosaltres, no deixarà les idees que tant bellament ha exposat sempre i amb tota enteresa, en nostres modestes i sinceres planes. Això ens acoñsola

DESCUIT (?). — Aquí, a Granollers, sempre en passen de descuits.

Diumenge passat i en ocasió de que l'il·lustre filàntrop doctor Fàbregas, acompanyat de la seva esposa va anar a visitar les obres del nou Hospital, la Junta de construcció del mateix, que s'enterà de tant agradable visita, acudí a fer-li'ls honors corresponents.

Amb la dita Junta hi feren cap també diferents personalitats, a les quals previament se havia convidat.

Però's donà'l càs que ni a l'ajuntament ni al seu president, senyor Pujol, va enterar-se oficialment d'aital visita. Ja suposem (?) que la «Junta de Reforma y Construcció del Nuevo Hospital y Asilo» va badar involuntariament; però val la pena de que obllits com el mencionat no's repeteixin.

El nostre batlle, acompanyat de bon nombre de regidors, el secretari i altres personalitats, se presentà, a pesar de tot, a testimoniar els respectes i agraïment que sent la Corpora-

ció Municipal envers la personalitat del senyor Fàbregas, a qual generositat deurà Granollers la terminació d'un dels pabellons del magnífic Hospital i Assil que s'està construint.

Solament fent-ho així'l nom de la nostra vila podria quedar en bon lloc. La premsa, que gustosa hauria anat també a saludar a tant bon ciutadà, va haver-se de quedar a casa per no haver sigut tampoc invitada.

Només — que nosaltres ho sabem — va convidar-se al senyor Bassas, i encare no's consta si amb caràcter de personalitat o de periodista.

DE SPORT: Nou triomf — Diumenge passat se celebrà l'anunciat partit de foot-ball entre'l team barceloní «Els Espectres» i el «Granollers S. C.»

Aquest partit era de revenja, demanat pels de Barcelona, que no's volien conformar en quedar derrotats pels nostres. Així, no és d'estranyar que, per a presenciar-lo, acudís al Camp de Sports, una concurrència extraordinària que ompli totalment el lloc destinat als espectadors; havent-se d'escampar, aquests, pels voltants del camp.

En el transcurs del partit, hi van haver moments molt interessants, aplaudint-se amb entusiasme cada vegada que s'entrava la pilota a fer goal.

El resultat fou de cinc goals pels nostres, contra un dels barcelonins, que fins se portaren el jutge de camp, per no tenir confiança en el del «Granollers».

Rebin nostra més sincera felicitació, pel nou triomf obtingut, els braus foot ballistes de la nostra vila.

I, are, que s'enterin els sanyós de «La Comarca» d'aquests èxits dels nostres sportmans. Que sàpiguen, aquells que l'escriuen — que pel què's veu no s'adonen de res més que del què's fa en el Centre Catòlic — que aquests joves que estan aconseguint una victòria darrera l'altre, ja fa tres anys que estan constituïts; que tenen una societat amb més de cent socis i que molt abans de que'l Centre Catòlic intentés fer el seu camp per a sports, per a — segons ells — treure del vici als joves d'aquesta vila, aquest mateix centenar de joves que són els amos del Camp de Sports ja's distreien i passaven el temps sense embrutir-se en el vici.

Diem això, perquè «La Comarca» de fa quinze dies deia, parlant del seu Camp de Sports: «Los jóvenes de esta Villa no cuentan hasta hoy con otro aliciente más que el café y los bailes. Pero aquél amodorra y embrutece al individuo. Estos llegan a cansar y hastiar a los aficionados y por ello nuestra juventud desea algo nuevo que le redima...»

«La Comarca» estaria molt en lo cert si en comptes de dir *los jóvenes de esta villa no cuentan...* digués *los jóvenes del Centro Católico no cuentan...* perquè són aquests els que fins avui no han tingut altre divertiment que'l de jugar a cartes, al dòmino, al billar, etc., etc.

◎ ◎

INSPECCIÓ — Per a averiguar les causes del malestar que's nota ja fa algun temps, en el jutjat de aquesta vila, s'ha girat una visita d'inspecció al mateix i s'ha obert una informació oral; havent se confiat tant delicada missió al digníssim magistrat i jutge de l'Oest, de Barcelona, don Joan Amat, al qual ha acompanyat en sa visita a aquesta vila'l secretari judicial senyor Alemany.

OBITUARI. — El passat dijous fou acompanyat a sa última estada, el cadàver del conegut industrial d'aquesta vila, don Pere Peller.

Rebi la família del finat el nostre sentit condol.

SOSPENSIO. — Degut a la suspensió de les garanties constitucionals, la junta de govern de l'associació «L'Unió Lliberal», ha resolt no celebrar aquest any la commemoració de la data del 13 de juliol.

FESTA DE BARRRI. — Ahir dissabte celebraren la tradicional festa del barri de Sant Cristòfol, els veïns del carrer de Ricoma.

Com de costum, de bon dematí s'anà a la font, a menjar l'imprescindible coca ensucrada; a mig dia, dança i més tard concert i ball de tarde. A la nit, se celebrà ball fins a les dues de la matinada, el qual se vegè molt animat, igualment com tots els demés actes.

Les orquestres contractades per a la festa foren «La Catalana» i «Vilaró».

LES ACERES. — Atenent la nostra queixa del nostre nombre passat, podem avui dir amb satisfacció de quants els agradi la bona ornamentació de la vila, que s'ha ordenat desfer alguns troços d'aceres del carrer d'en Clavé i posar-les totes al mateix nivell.

El càs no era per menys, i aplaudim la rectificació.

DE L'AJUNTAMENT. — Per falta de nombre de regidors no va poder continuar la sessió del dijous passat, pocs moments després d'ésser començada, per haver-se hagut d'ausentar el regidor en Joan Montañá, demanat des de casa seva per un assumpte urgent (?).

Segons se'ns va dir, és una llàstima que no podés celebrar-se aital sessió, perquè l'ajuntament volia adherir-se a determinada Assembla, que segurament ha de donar molt joc.

No va ésser pas comedia lo d'en Montañá? No fóra pas res d'estrany, per no comprometre al *queja*.

DESGRACIA. — Degut a un accident del treball, se produí qualques ferides a la mà esquerra l'obrer d'aquesta vila en Joan Fiol, empleat de la secció de fusteria de la fàbrica «La Font».

Fou curat en la farmàcia Huguet pel metge forense don Ramón Coma i els metges senyors Viladecans i Pedrals; essent conduit després al seu domicili per obrers de la mateixa fàbrica.

CONCERT. — El dijous últim i davant de distingida concurrència, tingué efecte el primer concert de la sèrie que l'«Agrupació Artística del Casino de Granollers», té en projecte celebrar, a càrrec del Tríu Catalonia, durant el present istiu.

El programa's componia de les següents composicions: «Japonaiserie» (marxa), «Hänsel und Gretel» (fantasia); «Tsa-màh-rah» (intermezzo); «Tannhäuser» (fantasia); «Adonis» (valç lent), essent totes elles executades amb notable pulcritut pels components del «Catalonia» senyors Hortensí, Margenat i Morató, que ademés les dirigí amb forsa acert.

A instancies del públic, se repetiren la deliciosa partitura «Tsa-màh-rah» i «Adonis», inspirat valç del mestre Morató.

IMP. DE E. GARRELL I GRANOLLERS

BANCA i BORSA

SANT ROC, 10
GRANOLLERS

Operacions de Banca de totes classes : Negociació
i cobro d'efectes de comerç : Emissió de Xecs :
Ordres de Borsa : Negociació i cobro de Cupons

FERRAN PALAU

Corresponsal del Banc de Barcelona (Sucursal 1) i del Banc Hispà Americà

Restaurant

Casanovas

Se serveixen coberts i a la carta
Habitacions amoblades per a famílies
Banys : Llum elèctrica

Teléfono 2-3-4-0

Rambla del Mig, 3 (Davant del Teatre Liceo)
BARCELONA

CAFÉ RESTAURANT

NUEVO RHIN

Ronda Sant Pere, 6 : Barcelona
Teléfono 295 A

Servei per coberts des de 4 pessetes
Plats triats de la carta del Restaurant

El millor, avui dia, dels de Barcelona

DISPONIBLE

Fàbrica de
Estoigs i Mostruaris
de totes classes

Josep Terraza (Abans Gari)

Plateria, 35 : BARCELONA

España Vitalicia

COMPANYIA DE SEGURS SOBRE ENFERMETATS
Metge Representant: DON ALFRED CANAL
TAULA DE SUBSIDIS

Categoríes	PRIMES		SUBSIDIS DIARIS			SUBSIDI DEFUNCIÓ
	De 10 a 42 anys	De 42 a 55	Medecina	Ciruj. Major	Ciruj. Menor	
1. ^a	0.60	0.95	1.50	1.50	1.00	12.50
2. ^a	1.10	1.35	3.00	3.00	2.00	25.00
3. ^a	1.60	1.85	4.00	4.00	2.50	35.00
4. ^a	2.10	2.60	5.00	5.00	3.00	40.00

NOTA IMPORTANT : El subsidi per defunció pot augmentar se fins a 200 ptes. satisfent una sobre-primà de 0.20 ptes. cada mes.

SASTRERÍA I NOVITATS

DOMINGO JUBANY

Carrer de Sta. Agna, 22, 1.º
BARCELONA

Las Novedades

Clavé, 8 : Granollers

Camisería : Corbatería : Gorres : Colls i Punys : Lliga-cames
Elásticos : Roba blanca : Genres de punt

EXTENS ASSORTIT

PREU FIXE

E. Vergés Bartolí S. en C.

Articles de novitat per a senyora
Especialitat en Bruses i Brodats

Carrer d'en Fontanella, 17 : Barcelona

SASTRERIA

de

J. Sitjes Freixas

Gran assortit en trajos de llana i fil

Preus baratíssims

Plaça Major, 27

Olis minerals

Majó i Planas

Carrer del Vidre, 2, pral.

BARCELONA